

KOLESZTERIN

2008. májuss

A Káldor Miklós Kollégium lapja

Káldor Média Sajókazán

INTERJÚ

Horváth Csabával
Jenei Barna Mártonnal

ÉLMÉNY

SAJÓKAZÁN
Szoboravatás

FOCISIKER

KUPÁT NYERT A VASAS

VÉGE AZ ÉVNEK

A 2007/2008-as tanév utolsó számát tartja a kezében.

Milyen volt ez az év?

A tantestületből elment Harmat tanár úr, Búz Éva tanárnő és Kovács Kati tanárnő. Kati néninek – mint arról mi is hírt adtunk – gyerke született, Harmat tanár úr a felsőoktatásban helyezkedett el, valamint egy svédországi ösztöndíját kezdi. Nevelőtanári pályája elejét tölti nálunk Szabó Daniella tanárnő és Steiner Károly tanár úr. A matek korrepetálást erősítette Kenéz tanár úr, és a régi-új Nagy Sándor tanár úr.

A diákok közt feltűntek a vasas akadémia focistái, akik viszonylagos méretbeli lemaradásukat hangerővel, „zizegéssel” is igyekeztek kiegyenlíteni. A Káldor Média megrendezte IV. Filmszemléjét, a Koleszterinben és a Kollektívben folyamatosan adott hírt a kollégium eseményeiről, készített riportot István Danival (Kovács Istvánnal) és több más régi, és persze mai kollégistával. Készített filmeket a Szemlére és a csoportbemutatókra.

Munkáiról a honlapunkon is folyamatosan beszámolt. Folyamatban van egy dokumentum film a sajkázai Dr. Ámbédvár Gimnáziumról és Szabó Kristófról. S.J.

TARTALOM

VÉGE AZ ÉVNEK.....2

SIKEREK.....3

HÍREK.....4

ÉLMÉNY 5
 Szoboravatás (Böndör Á.)..... 5
 Káldornap (Lovas P.)..... ..6
 Budhizmus és a cigányság (Fülöp Z.)....13

RIPORT 11
 Horváth Csabával.....11
 Jenei Barna Mártonnal.....17

POÉN.....24

A Vasas U13-as csapata Düsseldorfban II. osztályú tornán vett részt.

Utazás: Vonattal, háromszoros átszállással

Kollégiumból 7 fő : Bobál Dávid, Bobál Gergely, Pallagi Botond,
Fazekas Rihárd, Tóth Tamás, Horváth Péter, Varga Szabolcs

Elszállásolás német családoknál /csapatjátékosoknál 3 fő/ család/

Mérkőzések nagy pályán 2x15 perc

Összesen 6 mérkőzést játszottak. 4 csoport mérkőzés : 1. 3-0

2. 14-0

3. 10-0

4. 10-0

Elődöntő DSV04 VASAS 0-5

Döntő ELLER04-VASAS 0-6

Gollövők: Bobál Dávid 3, Bobál Gergely 9, Pallagi Botond 4,
Fazekas Rihárd -, Tóth Tamás -, Horváth Péter 3, Varga Szabolcs 14.

A Miniszter a Tessedik díjasokkal

A KÁLDOROS DUNAVÍZ SEGÍTETT

A IV. Filmszemlén vendégünk volt Mundruczó Kornél filmrendező (színész). A 33 éves művész a beszélgetés végén egy kis tégelyben Szlavkovszky Dani által s.k. a Dunából hozott vizet kapott ajándékba. A tégelyen a kolesz emblémája is tanúsítja eredetét. Az ajándékot azzal adtuk át, hogy vigye magával Canes-ba, hogy a már az önmagában nagy dicsőségű részvétel mellett, egy díjat is kapjon. Nos a káldoros Duna-víz megtette a hatását és Mundruczó Kornél Delta című filmje elnyerte a kritikusok díját!

A Káldor média csapata ezek után fontolóra veszi, hogy vizsgák, érettségik előtt a diákoknak is árusítana a hatását bizonyító káldoros tégelyekből...

KITÜNTETÉSEK

A Káldor szobor avatásakor a Fővárosi Önkormányzat Oktatási és ifjúságpolitikai Bizottságának elismerő Oklevelét kapta sok éves, kiemelkedő munkájáért Kusztor Márta igazgatóhelyettes és Szarka András gondnok.

Pedagógusnap alkalmából a Néprajzi Múzeumban rendezett ünnepségen, Hiller István miniszter Balogh Mária tanárnőnek a Tessedik Sámuel díjat adta át. Singer János Aranykatedra díjat kapott.

PÁLYÁZAT EREDMÉNYE

A „Ki volt Káldor Miklós” címmel meghirdetett pályázatunk első díját Hegedűs Melinda, az esztergomi Táncsics Mihály Gimnázium diákja nyerte dolgozatával. Különdíjban részesült Hende Boglárka és Zeőke-Szőke Anna.

SZOBORAVATÁS

Névadónk, Káldor Miklós születésének 100. évfordulója alkalmából 2008. május 16-án avattuk fel Jenei Barna Márton szobrász által készített Káldor-szobrot.

Május 16-án nagyszabású eseményen vehettek részt azok, akik a Káldor kollégiumba látogattak. Ezen a napon névadónk, Káldor Miklós szobrát avattuk fel, mely alkalmából vendégül láthattuk Angliában élő leszármazottait. Megjelent négy lánya, két unokája, és két dédunokája a jeles eseményen,

továbbá a vendégünk volt az angol nagykövet, Greg Dorey, Simai Mihály akadémikus, Horváth Csaba főpolgármester-helyettes, munkatársai Pászti Ágnes és Török Zsuzsa, Bíró Ferencné Oktatási és Ifjúságpolitikai Bizottság tagjai Salamon Arnold kollégiumi szakreferens. Az ünnepségen megjelent a szobor művészeti zsűrijének két tagja, Jovánovics György, Vasas Edit. Kollégiumunk nyugalmazott igazgatója Vágvölgyi Győző is velünk ünnepelt.

Horváth Csaba főpolgármester-helyettes leplezte le a két Káldor dédunoka, Matteo és Emily segítségével a Jenei Barna Márton által készített szobrot.

---

17 órakor már szinte teljesen megtelt a kollégium aulája, és megkezdődött az ünnepség, a magyar és az angol himnusszal. Ezután Singer János igazgatóúr mondott ünnepi beszédet, amit Váci Mihály Származás című versének angol és magyar nyelvű változata követett, Cserven Anita Gréta és Dányi Dániel előadásában.

Simai Mihály szakmailag méltatta Lord Káldor Miklós közigazdást, majd Turánszky Alexandra, Siba Zita és Vanya Róbert adott elő egy magyar és egy angol dalt, amelyek még ünnepélyesebbé tették az alkalmat. Ezután Horváth Csaba főpolgármester-helyettes leplezte le a két Káldor dédunoka, Matteo és Emily segítségével a Jenei Barna Márton által készített szobrot.

Névadónk lányai meghatódva köszönték meg az apjuk tiszteletére rendezett estét, és látszott rajtuk, hogy nagyon büszkék édesapjukra, és örültek ennek a megemlékezésnek.

Rövid fotózkodás után egy svédasztalos fogadáson vehettünk részt, ahol a kollégisták számára ismeretlen finomságokat tálaltak fel.

Este folyamán mindenki nagyon jól érezte magát. Személyesen is kapcsolatot teremthettünk Káldor Miklós leszármazottjaival, akik készségesen és őszintén meséltek apjukról és családjukról az érdeklődőknek. Ezután az este után úgy érzem, hogy méltán lehetünk büszkék névadónkra, és kollégiumunkra.

Böndör Mária

Káldornap

Idén először megrendezésre került a Káldor nap, ugyanis névadónknak Lord Káldor Miklós születésének éppen idén volt a 100 évfordulója. Rengeteg vendéget fogadtunk, olyannyira hogy nem is tudnék mindenkit név szerint felsorolni. Itt volt Káldor Miklós 4 lánya, továbbá az ő gyermekeik és unokáik is, a brit nagykövet, Horváth Csaba főpolgármester-helyettes...

Először meghallgattuk a brit, majd a magyar himnuszt, ezután pedig versekkel és zenés előadásokkal szórakoztattuk vendégeinket. Káldor Miklós munkásságáról hallhattunk továbbá Simai Mihálytól egy nagyon érdekes előadást, melyből az is kiderült, hogy többek között a ma létező adórendszer alapjait ő dolgozta ki, emellett a forint létrehozásában is közreműködött. Márta nénit és Bandi bá't kiváló

munkájukért kitüntették. Márta néni mindeközben szinkrontolmácsoló a portásfülkéből (engem ledöbbsentett, hiszen a szinkrontolmácsolás egy

iszonyú nehéz feladat még az anyanyelvi szinten beszélőknek is), mert Káldor Miklós családja nem ért sajnos magyarul. Bandi bá' pedig gyakorlatilag egyé nőt a kollégiummal, és mindannyian tiszteljük és szeretjük őt, tehát ő is abszolút megérdemelte ezt a kitüntetést. Az előadások végén pedig a dédunokák és a főpolgármester-helyettes úr leleplezték Káldor Miklós szobrát,

amit Jenei Barna Márton készített.

Vendégeinket svédasztalos hidegtállal fogadtuk a klubban! A visszajelzések alapján bátran kijelenthetem, hogy mindenki meg volt elégedve a vendéglátással, éppen ezért lesz ennek a szoboravatásnak hagyománya, ugyanis minden évben Káldor napot fogunk tartani, és minden 5. évben, pedig várjuk vissza a Káldor család tagjait, de ez persze nem zárja ki azt, hogy bármikor meglátogassanak minket.

Lovas Péter Tamás

SAJÓKAZÁN

A buddhizmus és a cigányság

Péntek... a kollégisták hazautaznak, kivéve a Káldor média lelkes csapatát, mi Borsod megyébe utaztunk egy hétvégi forgatásra.

Indulás előtt nem tudtam túl sok konkrétumot, csak annyit, hogy az ottani cigányság helyzetéről és egy rájuk specializálódott gimnáziumról fogunk dokumentumfilmet forgatni. Első állomásunk a kb. 200 lakost számláló Hegymeg volt. Itt működteti a Dr. Ambedkar buddhista egyház iskolájának egyik kihelyezését. Nem volt olyan klasszikus iskolajellege az épületnek.

Összesen két tanterem van, és kb. 25 diák tanul a hegymegi épületben. Gulyást főztünk, és ismerkedtünk a diákokkal és tanáraikkal. Közvetlenek voltak velünk, ugyanakkor zárkóztak is. Beszéltek a hobbijukról és vágyaikról. Az egyik 18 éves fiútól, megkérdeztük, mit kívánna, ha lenne 3 kívánsága.

... targoncavezetői állást, egy 2 szobás lakást Szikszón és szép feleséget kívánna magának.

Azt felelte, hogy targoncavezetői állást, egy 2 szobás lakást Szikszón és szép feleséget kívánna magának. Azt hiszem szerényebb vágyak ezek, mint az átlag. Jól éreztük magunkat, de az idő telt, nekünk pedig indulnunk kellett a kazincbarcikai szállásunkra.

Akkor voltam először „Barcikán”. A város a szocialista iparvárosok egy mintapéldája.

A friss vidéki levegő helyett kénzsigot érezhetünk, és a monumentális BorsodChem vegyipari gyárat leszámítva semmi látnivaló nincs a városban. A „hotel” egy régi munkásszálló. Lepusztult szobák és mosdók, panoráma igény szerint a hőerőműre vagy a Borsodchemre, esetleg az ipari áramot vezető „óriásvillanyoszlopra”. Soha többet nem lesz egy rossz szavam sem a kolesztra. A szállás borzalmas volt, de elég fáradtak voltunk ahhoz, hogy jót aludjunk.

Másnap Sajókazára indultunk. Itt van a Dr. Ambedkar Gimnázium másik épülete, ami a helyi általános iskola, ezt délután használhatja az egyház. Az ottani tanulók legnagyobb része helyi, és szinte kivétel nélkül a „telepen” laknak. Meglátogattuk őket otthon. Soha sem gondoltam volna, hogy Magyarországon ilyen méreteket

ölthet a nyomor. Sajnos nincs rá jobb szó. Omladozó, bevezetett víz nélküli házak, amit abnormálisan sűrűn laknak az emberek. A beton út hiánya miatt, állt a sár és a víz a házak között, néhol a házakban is. A lakók vagy barátságosan, vagy semlegesen kezeltek minket. Nem vettem észre egyszer sem ellenségeskedést. A kisgyerekek a kamerák és fényképezőgépek láttán, olyan jókedvre derültek, mint ha a lottón nyertek volna. Nem ismerték a fényképezőgép és a kamara közti különbséget. Mi magyaráztuk el nekik miért más az egyik, mint a másik. Az emberek nagyrészt segélyekből és alkalmi munkákból élnek. Egy páran elutaznak Nyugat- Magyarországra dolgozni. Kora tavasztól késő őszig.

A kisgyerekek a kamerák és fényképezőgépek láttán, olyan jókedvre derültek mint ha a lottón nyertek volna....

Az esti program egy „cigány ki mit tud volt”. Megdöbbenő volt, hogy az életkörülményeikhez képest, mennyire önfeledten tudtak mulatni. Igazi cigányzenekarok léptek fel, tradicionális romahangszerekkel. Rengeteg táncot láthattunk, leginkább latin és cigánytáncokat. Félelmetes a zenei tehetségük. Őszintén szólva tartottam tőle, hogy kinéznek, vagy rossz szemmel nézik, hogy mi ott megjelenünk, de nem így volt.

Nagyon kedves és segítőkész volt mindenki. Az igazság az, hogy egy apró esetet leszámítva mindenki nagyon kedves volt velünk.

A legmeglepőbb eseménye a kirándulásnak talán számomra Benő volt. Benő egy fiatal srác a telepről, aki egy kb. 4x4-es szobában lakik édesanyjával, két testvérével, sógornőjével és unokaöccsével.

A körülmények ellenére leérettségizett, és Főiskolára jár. Három szemeszter választja el a diplomától. Érdeemes elgondolkodni azon, hogy ilyen háttérrel vajon ti meddig jutottatok volna.

A kirándulás során sok példát állítottak elénk, önzetlenségről, elhivatottságról, kitartásról és akaratról.
(A képeket Naske Sándor készítette)

Zolika

Folytatás: A telepi gyerekek közül nyolccal július első hetében a koleszos fiúk, lányok közösen töltenek el egy hetet Balatonfűzfőn, a kolesz üdülőjében. Jelen lesznek a káldoros tanárok is. Feltehetőleg mindenki számára maradandó élmény lesz...

S.J.

HORVÁTH CSABA

Az ország eddigi legfiatalabb főpolgármester-helyettesével készített interjút Mármarosi Henrik.

Mármarosi Henrik: Az egyik legfiatalabb politikus, ha jól tudom.

Horváth Csaba: Hát a legfiatalabb polgármester voltam, és most a valahához képest a legfiatalabb főpolgármester-helyettes. A képviselők között nem én vagyok a legfiatalabb. Néhány percben azért nagyon nehéz megismerni egy embert. Nekem a kiindulópont a Moszkva téri élmény, amit említettem is, a kollégistákkal közös ételosztás a Moszkva téren, ezt én még gyerekként éltem meg, tehát az én politikai pályám az úgy kezdődött, hogy elégedetlen voltam azokkal a szociális körülményekkel, a rászoruló embereknek úgy éreztem többet kellene adni. És én, aki egyébként magánvállalkozással foglalkoztam, egy vállalatot vezettem, úgy éreztem, hogy már nemcsak saját magamért, hanem a közösségért is kell dolgoznom, és ez lehet hogy egy kicsit emelkedetten hangzik, de ténylegesen ezért kezdtem, tehát elégedetlen voltam azokkal az állapotokkal.

... egy vállalatot vezettem, úgy éreztem, hogy már nemcsak saját magamért, hanem a közösségért is kell dolgoznom...

Egyébként a fiatalok pontosan ezért szoktak politizálni, és a nagyon fiatal éveiben, a diákévei alatt szinte mindenki politizál. Van véleménye, ezt határozottan ki is fejti, aztán valahogy, ahogy belekerül a taposómalomba, egyre kevésbé foglalkoztatja a politika.

M.H. - A szülők is hatnak, nem?

H.Cs. - Hát hatnak a szülők, de Nyugat-európában a fiataloknál -nem kötelező, de trend, hogy - a baloldali értékeket, tehát a nagyon erős szolidaritási, szociális érzékenység kerekedik felül. Aztán később, ahogy telik az idő, egyre inkább felveszik a családjuk által közvetített mintákat. Ahol jobboldali, ott jobboldali, ahol baloldali, ott baloldali.

Hasonlóképpen működik mindenhol. Ez a fajta lelkesedés, az, ami az embert ráviszi a politikai pályára, és tulajdonképpen nálam nem történt más, mint a fiatalkori lelkesedésem újra éledt egy későbbi életszakaszomban, amikor már foglalkozhattam ezzel, nem befolyásolt az egzisztenciámat, nyugodtan foglalkozhattam azzal, ami érdekel, nem kellett azzal foglalkoznom, hogy a családomnak a napi megélhetését biztosítsam. Ez egy szerencsés helyzet is volt. Meg persze kellett egy olyan politikai környezet, amivel nagyon elégedetlen volt az ember, így már nemcsak a véleményemet akartam elmondani, hanem azt akartam, hogy a véleményem egy közösségben jusson érvényre. Nekem így indult.

M.H. - Milyen iskolák kellene ehhez, hogy valaki politikus legyen?

H.Cs. - Én azt gondolom, hogy nem speciális iskolák kellene hozzá. Képességek, készségek kellene. Alapvetően valamilyen szakirányban ismeretekkel rendelkezni kell. Van aki kiváló környezetvédő, jogvédő szakértő lesz, aki a környezetvédelem jobbítására esküszik, van aki szociális területen, van aki egészségügyi területen. Van aki pl. a gazdaságot akarja megreformálni, a túlköltekező állami kiadásokat visszafogni és egy olyan struktúrát kialakítani, ami egyébként az emberek jólétére fókuszál. Kevesebb jusson a bürokráciára, több jut az emberekre az újraelosztás rendszerében. Mindenki megtalálja a saját magáét, az segíti, az az iskolai háttér, amit egyébként megszerzett.

... kellett egy olyan politikai környezet, amivel nagyon elégedetlen volt az ember..

Én a szakmai tanulmányaimat humán területen, szociológiában végeztem, adta magát hogy szociálpolitikával, aztán később egy picit egészségüggyel, aztán utána építésüggyel, lakásüggyel, aztán önkormányzattal és hát egyik ügy, helyzet hozza a másikat maga után, Persze amikor az ember már benne van a mókuserékben, akkor hozzá tanul. Az adott specialitásokat persze el kell sajátítani.

M.H. - Mint polgármester szerette a 2. kerületet? Itt olyan nagy gondok nem hiszem, hogy voltak, ez egy jó környék.

H.Cs. - Ez egy nagyon jó kerület. Az emberek viszonylag nyitottak. Ugyanakkor zártak is. Ha kialakul egy erős aktuálpolitikai helyzet, akkor mindenki bezárja egy kicsit a saját világát, és egyfajta politikai identitást követ. A második kerület sok szempontból nyitott, sok szempontból konzervatív. Ezt tudomásul kell venni. Minden közösségnek, minden területnek meg van a maga társadalmi, szociológiai lenyomata, és attól az elmúlt 100 évben nagy mértékben nem tért el. Ezt legfeljebb a ki-beköltözések befolyásolják.

M.H. - 100 éve született a kollégium névadója, Káldor Miklós. 14 éve viseljük a nevét. Mit szól ehhez?

... a kollégiumról egy nagyon jó bizonyítványt állít ki, hogy ha képes saját magát megújítani.

---

távú siker.

H.Cs. - Magáról a kollégiumról egy nagyon jó bizonyítványt állít ki, hogy ha képes saját magát megújítani. Azzal, hogy 14-15 évvel ezelőtt felvette a nevet, és ezt a fajta újító szemléletet, azt a fajta káldori hagyatékot akarta továbbvinni, amelyben valaki, egy magyar fiú, a királynő tanácsadójává válhatott, nagyon fontos és hasznos tanácsokat adhatott és az angol gazdaságnak adott egy nagyon komoly szakmai háttérrel és ebből ott profitáltak. Azt gondolom, hogy ezt a fajta életpályát mindenképpen érdemes példaként állítani. Ez egy jó választás volt, és azt gondolom, hogy ennek a megújulási képességnek lesz majd a bizonyítéka a hosszú

M.H. - Itt már elég sok minden elindult a kollégiumban: pl. a IV országos diák filmszemle. Úgy gondolom, hogy ehhez azért kell egy jó igazgató is.

H.Cs. Én azt gondolom, hogy jó közösségek kellene. Jó tanári közösségek és jó diákközösségek. A diák és a tanári közösségeknek a harmonikus együttműködése kell. E nélkül nem is működhet. Nehéz elképzelni, hogy ha egy osztályfőnök nincs jóban az osztályával, nem alakul ki közöttük az a fajta nexus, hogy adni akarnak egymásnak és elfogadni egymástól, akkor az soha nem lesz egy olyan hatékony team-munka, mintha az együttműködési hajlandóság meglenne.

M.H. Mik a további célok a politikai pályán?

... nem biztos, hogy az embernek a teljesítményét ismerik el...

H.Cs. - Én nagyon szerettem a 2. kerületben dolgozni. Ez kevésbé nagypolitikai ügy, kevésbé nagypolitikai elfoglaltság, de itt az emberek ügyes-bajos dolgaival, mindennapjaival lehetett foglalkozni. Ezt, őszintén megmondom, én nagyon-nagyon szerettem. Ugyanakkor egy más metszet a fővárosi önkormányzatban felelősségteljes feladatokat végezni. Hasonlóképpen, mint polgármesterként, most nagyon nagy területek, még összességében a 2. kerületi területeknél is jóval nagyobb területek tartoznak hozzám. Oktatás, gyermek és ifjúságvédelem, ifjúságstratégia, kultúra, egészségügy és még sok más terület, ezek összességében akkora kihívást jelentenek, és annyi feladatot, mert megállapítható, hogy ezek jelentős részében, pl. az egészségügyben, nagyon sok tennivaló van.

M.H. - Akkor ez a 2. kerület után egy nagyon nagy hal lett hirtelenében, nem?

H.Cs. - Hát ehhez egy nagy levegővétel kellett mindenféle szempontból. Nyilvánvaló abból a szempontból is, hogy politikailag, emberileg is föl kellett dolgozni, hogy nem biztos, hogy az embernek a teljesítményét ismerik el minden alkalommal, nagyon sok visszajelzést, visszacsatolást kaptam azoktól, akik nem szavaztak rám, de ezt utólag sajnálták. Ez nekem persze jó volt, megerősítés volt, de ugyanakkor bizonyíték is arra, hogy nem elég jól dolgozni, az önmagában nem elég a sikerhez.

M.H. Ha megnézzük a mostani politikai helyzetet, akkor az MSZP-nek elég nehéz lehet egy ekkora ellenzékkal szemben kormányozni. Így nem is lehet igazi reformokat véghezvinni, vagy csak nagyon nehezen. Ez probléma. Egy másik országba, ahol nagy a többség könnyebben véghez viszik a reformokat, ahol nincs ekkora ellenzék.

H.Cs. A többséggel nem volt gond. Most sem a többség a probléma. Az viszont probléma, és erre én még, mint 2. kerületi polgármesterként a figyelmeztető kritikusok között voltam, és azt mondtam, hogy válasszunk ki abból a reformdömpingből néhány markáns elemet, amit le lehet jól menedzselni, úgy hogy azt érti a társadalom, hogy azt értik azok, akiknek az érdekében tesszük, és ütemezzük a többi feladatot akkorra, amikor már ezeknek a sikere bemutatatható. Most már ez a kommunikáció, hogy csak annyi reformot, csak olyan mértékben

---

... csak olyan mértékben szabad reformot csinálni, amilyen mértékben a társadalmi elfogadottság megteremthető hozzá ...

---

szabad reformot csinálni, amilyen mértékben a társadalmi elfogadottság megteremthető hozzá. Azt gondolom, hogy nem a többség, hanem a konszenzuskeresés, ami az állampolgárnak igénye, és nekem a második kerületben a végeredménytől függetlenül azért tekintem sikeresnek a működést, mert mindig sikerült megtalálni a képviselőtestületben azt az összhangot, azt a legkisebb minimumot, ami alapján meg tudtunk állapodni, és aminek a vége az volt, hogy az ügyek előre mentek, és a 2. kerület fejlődött.

M.H. - Szerintem ez látszódik is a 2. kerületen. Látszott, hogy a 2. kerülettel rendesen van törődve. De szerintem az emberekben is hiba van. Pl. a szomszéd országban most be tudják vezetni az eurót, pedig két éve még elég rosszul éltek, de a reformokat véghez vitték, és ennek az lett az eredménye, hogy jövőre euró van náluk.

H.Cs. - Az emberek általában reformpártiak, ugyanakkor változás ellenesek. Ez egy meglévő paradoxon, mert a reformok együtt járnak a változással, együtt járnak érdeksérelmekkel. Nyilvánvaló, hogy egy reform elindítása, ami mindig a megújítás szándéka, sajnos ma már

olyan szitokszóként van jelen a magyar társadalomban, pedig annak alapvetően van egy pozitív üzenete: hogy megváltoztatni a régi, rögzült rossz szokásainkat, rossz működési modelljeinket. Ha nagy a bürokrácia, akkor alakítsuk úgy át a megváltozott szabályok alapján, hogy kisebb legyen, hogy a hétköznapi emberek számára egyszerűbb legyen az élet, és egy városlakónak pl. az a fontos, hogy az életminősége, közérzete, objektív és szubjektív elemei, ezek javuló tendenciát mutassanak. Ebből a szempontból a reformoknak nincs alternatívája. De az biztos, hogy csak annyi reformot lehet minőségben, mennyiségben elvégezni, ahol a megértés erősebb, mint az ellenérzés. Márpedig az a kérdés, hogyan teremthető meg az a fajta

---

... De minden nap hazavágyom, és ezért haza is megyek...

---

pozitív hozzáállás elfogadják az emberek, megértsék, hogy erre a változásra, még ha rövid távon érdeksérelmet okoz is, hogyan kell egy folyamat végén eljutni egy jobb állapotba.

M.H. - Visszatérve még a kollégiumunkhoz, a támogatással kapcsolatban remélhetőleg nem fog azért csökkenni az elkövetkezendő években? És mit szól hozzá, hogy az angliai lányok is eljöttek ide?

H.Cs. - Ez egy nagyon szép gesztus volt részükről. És a két dédunoka és mind a 4 lány elmondta a maga érzéseit az emelte az ünnepséget.

M.H. - Utolsó kérdésem, hogy visszavágyik-e a 2. kerületbe? Látjuk itt még mint polgármestert?

H.Cs. - Vélhetően nem. De minden nap hazavágyom, és ezért haza is megyek.

M.H. - Köszönöm az interjút.

Mármaroszi Henrik

(Henrik most hosszabb ideig, angliai ösztöndíja okán kevesebbet lesz látható a koleszban)

JENEI BARNA MÁRTON

A szoboravató ünnepségen a Káldor portré alkotójával, Jenei Barna Mártonnal beszélgetett Markóth Franciska és Naske Sándor.

Már a riport megkezdése előtt egy kis beszélgetés alakult ki. Ezt is közreadjuk:

JBM: Van egy olyan kérdés, amit ha külföldi haverod van, megtanítod neki, és onnantól kezdve simán el tud úgy beszélgetni magyarokkal, hogy azt hiszik érti, amit mondanak és amúgy semmit nem ért belőle.

M.F. És mi az a kérdés?

JBM: Az, hogy „Mivel kapcsolatban?” Bármit mondanak neked, ezt felteheted. Komolyan. Próbáld majd ki egyszer! Bármit mondanak, mond hogy: Mivel kapcsolatban? Csak ezzel az egy kifejezéssel lehet úgy beszélgetni, hogy a másik észre sem veszi, hogy nem értesz belőle semmit.

N.S. : Mi az a pontozó?

Egy gömbcsuklós cuccot képzelj el!

JBM: Egy gömbcsuklós cuccot képzelj el. Mondjuk úgy kezdjük, hogy van a portré. Akkor a fejére csinálsz egy pontot, meg ide három pontot. És akkor van egy fakeret, amiből kiáll alul két túske, meg fölül egy így, é s így. És akkor ráteszed a gipszre és ugyanezt a három pontot megcsinálod a kövön is. És akkor ezen van egy gömbcsuklós rendszer, amin a legutolsó egy ilyen csúszós és akkor azt beállítod, mondjuk az orrán a pontot, és akkor a legutolsó csúszik föl, és akkor átteszed a köre, és látod hogy az megy befelé ...

N.S. Jé, hát így könnyű!

JBM: Azt csak hiszed, hogy az olyan könnyű. Ez egy segítség. Igazából arra kell, hogy biztos hogy benne legyen a kőben, mert az is lehet,

hogy elkezdted faragni, faragod, faragod és oppá a tarkója már kívül van a kövön.

N.S.: és akkor összeragasztasz egy követ.

JBM: Vagy új kő kell. Na essünk neki a riportnak, mert a többiek már nagyon várnak. A gyerek meg a kutya.

M.F. : A gyerek, meg a kutya, értjük. Ki kért fel, hogy Te csináld a szobrot? Hogy jött ez az egész?

JBM: Hát a Singer úrral alakult ez a dolog. Amikor idejöttem, hogy csináljak szakkört, vagy valamit, akkor beszélgettünk erről. És kiderült, hogy most májusban lesz a 100. évforduló, és akkor ennek apropóján kitaláltuk, hogy csináljunk szobrot.

... amíg ezek a hosszú beszédek, meg minden mentek, addig én egy öt liter vizet kiadtam magamból...

M.F. : És nehéz volt megcsinálni ennyi kritikus szem számára?

JBM: Hát ez borzasztó volt. Több szobrászkollegával beszélgettem erről, hogy milyen az élő rokon, ha eljön az avatóra, milyen az, ha egy volt kollegája, akivel hosszú ideig együtt dolgozott az eljön egy avatóra. Egészen máshogy látják. És hát akkor itt hány rokon volt? Felülmúltam mindent. Érted, négy lány, nem tudom hány kuzin, meg mindenki... hát borzasztó. De végül is nem volt rossz, csak hát amíg ezek a hosszú beszédek, meg minden mentek, addig én egy öt liter vizet kiadtam magamból...

M.F. : Tehát akkor izgultál?

JBM: ÁÁÁ, dehogy semmi, semmi...

MF: a pepita lehet hogy így kikopott a vízben?

JBM: Na, szóval nehéz persze! Nem egy egyszerű dolog ez a kőfaragás. Ez egy fizikai munka. Szóval odaállsz reggel és akkor kalapálsz addig, amíg látsz.

M.F. Segített inkább ez a sok kritikus szem?

JBM: Hát a legelső levél az borzasztó volt. Szóval akkor haltam meg először. Ja nem először, mert miközben ezt csináltam ötször vagy hatszor meghaltam. A levél volt a második, vagy harmadik halálesetem. Amikor megkaptam a levelüket egy hétig tartott amíg újra éledtem. Borzasztó volt. Mert ott zsákutcába kerültem. Mert akkor, amikor ők látták ezeket a fotókat, akkor ez már egy lezsűrített szobor volt. Szakmai zsűri megnézte, Kossuth-díjas szobrászok, hozzáértő emberek, nekik jó véleményük volt róla. Karakteresnek találták, mindent rendben találtak. Voltak apróbb változtatásokra ötleteik, de semmi komoly. És ahhoz elvileg én már hozzá sem nyúlhattam volna. Ezek

után kaptam azt a rokonoktól, hogy ...

M.F.: hogy ő nem ennyire komoly? A szemöldöke nem így áll...

JBM: ... meg mindent! Kisebb az orra, nagyobb búbja van, kerekesebb a feje, szóval hogy alapvetően mintázzam át az egészet. És akkor ott álltam a zsákutcában... hoppá, most akkor mi van... elvileg ahhoz hozzá sem nyúlhattam volna. Akkor eltelt egy hét, amíg őrlődtem...

M.F.: és az első lépés?

JBM: Aztán nekiálltam, átmintáztam a francba... azt is kiküldtük.

Mondjuk az első fotók, amikre ők reagáltak, azok a ... Singer János igazgató úr által készített fényképek voltak... egy elég sötét szobában, kézből... mondjuk ezt a Sanyinak lehetne mondani, hogy ez... szóval életlen... szóltam is a Jánosnak először, hogy látom, hogy fényképezi... és hát kb. olyan 30 centiről ... és hát mondtam, hogy János legalább távolabbról, meg ehhez állvány kéne, meg lehet, hogy egy kis fény sem ártana... mit tudom én... szóval rossz fényképek is voltak, meg hát én sem voltam még akkor teljesen elégedett ezzel a szoborral. De hát nagy vívódások, sok meghalás, aztán a végére ...

... János legalább távolabbról, meg ehhez állvány kéne, meg lehet, hogy egy kis fény sem ártana... mit tudom én... szóval rossz fényképek is voltak ...

N.S. : Kellett újra zsúriztetni?

JBM: Nem, nem. Pont ez volt benne a gond. Én is mikor a zsúri volt, arra számítottam, hogy most aztán engem jól lehurrognak, megmondják, hogy hú itt rossz, ott rossz, amott rossz, csináljam meg, és két hét múlva találkozunk és újra zsúrizzük. Ehhez képest nem ez volt. El is csodálkoztam... De hát a végeredmény az jó lett! Mondjuk a faragást, azt már élveztem. Nekem inkább az a műfajom. Szóval én faragni nagyon szeretek. Igaz, hogy portrét még soha életemben nem faragtam. Most megsúgom nektek, hogy kőfaragásban is ez az első szobrom igazán.

M.F. :Hát akkor ebben is kirívóan tehetséges vagy.

JBM: Nem hiszem. Nem hiszem, hogy kirívóan

M.F.: De hát, ha egy ilyen szobor ...

JBM: Így sikerült... Én maximalista vagyok, az a baj. És hát mondom a gyomrom kikészült. Mondjuk azzal nem foglalkozom... mondjuk gyomrot lehet szerezni bárhol... elmész a gyomorboltba és veszel egy újat...

M.F. :És nálunk itt hogy érzed magad?

JBM: Hm, én jól. Jól érzem magam. Mondjuk kicsit néha kevésnek érzem az....

M.F.: érdeklődést.

JBM: Igen. Igen. Kevésnek találok az érdeklődést. Meg főleg azt, hogy nehéz valahogy a mai gyerekeknek fölkelteni az érdeklődését. Meg, meg úgy bármiféle dologra rávenni őket.. Nehéz. Meg főleg így, hogy idejövök és akkor hálóval kell kergetni őket, és akkor nagy nehezen lejön valaki

M.F.: Hát ha ez valakinek nem szórakozás, meg nem kikapcsolódás az úgyse fog elmenni.

JBM: Hát igen, az inkább unatkozik, meg pizzát eszik, TV-t néz és kész.

M.F. :Most már ilyen luxus van. Lehet 10 évvel ezelőtt tolongtak volna a nagytanulóban a lányok.

JBM: Hát meglátjuk. Hát azért lehetnek itt még dolgok, nem tudom... valahogy hatással kell lenni rájuk. Csak hát ha nem jönnek, akkor nem tudok. Nehéz.

... mai világban már Győzike is egy előadóművész... én nem vagyok művész. Én egy tahó szobrász vagyok. Semmi más.

M.F.: Igen. Ebben van tapasztalata sok tanárnak. Világ életedben művész voltál, vagy pedig...

JBM: Én nem vagyok művész , én ezt nem is szeretem. Mivel a mai világban már Győzike is egy előadóművész... én nem vagyok művész. Én egy tahó szobrász vagyok. Semmi más.

M.F. : Akkor világ életedben szobrász voltál, vagy ...

JBM: Ez érdekes, érdekes, mert én már gyerekkoromban sokat rajzoltam, ment a rajzolás. Érdekes mert van sok ilyen gyerekkori rajzokról és hát akkor az absztrakt, vállból odafirkantott munkák csak jöttek sorban. Aztán valahogy, valahogy ez a szobrászat úgy megfogott. Szerettem faragni, bicskával szenvedtem. Ma meg nézem azokat a munkákat és igazából ilyen karcolatok, szóval nincs plasztika, meg semmi, hanem pl. egy henger, vagy egy ágból indult és akkor épphogy megvannak dolgozva, de arra emlékszem, hogy sokat foglalkoztam ezekkel, és végül is ha megnézem most... más most már. Mondom így, így jártam ilyen gyermek képzőművészeti szakkörbe és akkor nagyon sokféle technikát csináltunk, tűzzománcot, szőnyeget szőttem. A mai napig ott van a Mezőgazdasági Múzeumban egy ilyen A4-es nagyságú

szőnyeg. Ilyen kép végül is, mert egy ilyen orvhalász van rajta, lándzsával, vagy szigonnyal halászik éppen. És akkor sokféle technika, minden, aztán kicsit ilyen... deviáns voltam. A középiskola azért elég... döcögösen haladt. De ez mindig is megvolt. Szóval ezzel nekem szerencsém volt, mert a mai gyerekekben is sokban látom ezt, hogy így teng-leng, meg nem érdeklí semmi, és akkor mi lesz belőle? Nekem legalább volt az, hogy ez. Ez a dolog érdekelt, ezzel foglalkoztam és kész. Ezen kívül más nem is nagyon érdekelt. Ez a szobrászat meg úgy jött, hogy szépen lassan belekerültem. Általános iskola után volt ez a felvételi dolog. Hogy hova menjek, mit csináljak, és akkor nagyon az építészet felé hajlottam, mert az is érdekelt. Szóval, ha nem szobrász lennék, akkor építész lennék. Csak hát ott a középiskolában voltak ezek a kémia, meg fizika... nem hát ezek mindig is mentek, csak hát azért az más, a Műegyetemre bekerülni, építésmérnöki karra, azért ott komoly fizikai felvételi van, meg minden. És hát abba az iskolába, ahova jelentkeztem volna, magasépítőnek, ami utólag ki is derült, hogy az építészethez semmi köze, mert vasbetonszerelőket képeznek ott, akik drótozzák össze a vasbetont. És ugyanazon az iskolában volt kőszobrász szak. Na és akkor odamentem. És így indult. Oda mondjuk kétszer egy évet jártam, abba az iskolába. Különböző problémák miatt három év alatt kétszer távolodtam el attól az iskolától. Szóval ott ilyen alapokat... ott voltak jó tanárok ... és akkor ilyen elméletet, alapokat ... síkot faragtunk, ami a legrosszabb szerintem. Szóval annál borzasztóbb

---

Szerintem egy kváder követ kifaragni nehezebb, mint egy ilyen szobrot.

---

hogy vésővel szalagot faragni egy kőre, és az egyenes legyen... és kváder követ faragni, odaraknak egy sziklát és akkor „ennek mind a 6 oldala legyen merőleges egymásra, párhuzamosak legyenek a szemelévők!” annál borzasztóbb nincs. Szerintem egy kváder követ kifaragni nehezebb, mint egy ilyen szobrot. Szerintem. Hát unalmas, borzasztó dolog. Ott ilyen ipari dolog volt, pont ebből volt a bajom. Ugye síkot faragok, síkot faragok egy éve! Akkor aztán voltak olyan problémák ott, hogy a mesterek, voltak ilyen kőfaragó mesterek, de addig csak szakmunkásokkal dolgoztak, és mi voltunk a második évfolyam, akik szakközépiskola szinten... mi voltunk a 2. évfolyam, aki

érettségit is kap, nemcsak szakmunkás vizsgát. És önekik bajuk volt velünk, mert a szakmunkásoknak úgy volt, hogy két hét iskola, két hétig kőfaragás. Nekünk meg volt egész héten iskola, és volt szerdánként gyakorlat, és ők úgy gondolták, hogy minket nem lehet megtanítani ennyi idő alatt, ha egy kőfaragó nem tudja megtanulni 3 év alatt, akkor mi hogy tudnánk 4 év alatt úgy, hogy csak hetente egyszer vagyunk, meg nyári gyakorlat, meg ilyenek. Csak hát itt azért az értelmi képességek, meg ilyesmik is belejátszanak. Pont ezekből lettek a problémáim. Már amikor egy éve stockhammerral, ami egy szemcséző kalapács, a lépcsőkön ezek a rücskös felület azzal készül, és egy éve semmi mást nem csinálsz, csak stockolod a síkokat, mert a mesternek olyan fusi melója van, hogy lépcsőt csinál valahova, és a diákokkal csináltatja meg, és utána kijön és kettéseket osztogat, meg minden és te már áttörést szeretnél faragni, vagy valamit, nem egy ilyet!!! Akkor ... szóval ott voltak problémák, és akkor elkerültem onnan.

... egy éve semmi mást nem csinálsz, csak stockolod a síkokat, mert a mesternek olyan fusi melója van, hogy lépcsőt csinál valahova...

Aztán hát... aztán jött az egyetem. Pár évre rá. Ott a legelső felvételin az volt az érdekes, mert ott be kell adni a mappát, az az első forduló, akkor vagy azt mondják, hogy gyere, vagy azt mondják, hogy viszontlátásra. És az első alkalommal, amikor én odamentem, nem is tudtam az egészről semmit. Hogy mi van itt, miket kell hozni, és akkor láttam, hogy a többiek mit hoznak, mennyiféle mindenfélét hoznak, tetszett, nem tetszett csak az a lényeg, hogy bármit lehet hozni. És az első évben az első fordulón kiszűrtek. Elküldtek, Jó, hát visszanezve én is nevetséges dolgokkal álltam oda. Aztán a következő évre, meg utána már felkészültebben, szabadabb dolgokkal mentem. Aszem az első évben, pontosabban a második felvételin amikor mentem, akkor vittem nekik... miket is vittem... anyukádat, két fürdőkádáról készült szobrot, meg egy lavór-pillangót, bádoglavórból lángvágóval kivágott pillangót, meg egy ... egy hastáncos nőt vasból. És akkor.. ez úgy tetszett, meg minden... mondjuk érdekesnek találom ott az egyetemen a viszonyt a mesterekkel, mert amikor bementem, ott beszélgetés is van, meg ilyenek, akkor mindenki mondta, hogy ó, milyen jó humora van az én munkáimnak, meg, amikor kijöttem akkor meg már azt hallottam vissza, hogy viccet csinálok az egészből.

Szóval olyan kétélű ez a dolog. Aztán nem túl fiatalon kerültem be az egyetemre, sok törtető fiatal közé, amit nem biztos, hogy jónak látok. Szóval a tanárok szempontjából biztos jobb, ha egy fiatal kerül oda, mert az képlékeny, jobban lehet befolyásolni,

M.F.: Nincs leüledve semmi...

JBM: Nem, hanem jobban hallgat rá. Nekem, nem azt mondom, hogy mondhat már akármit, mert ha tanács kell, akkor ott azért sok jó ember van, akihez lehet fordulni. Pont ez a jó ebbe az egyetembe, hogy vannak külön műhelyvezetők, és te döntöd el, hogy milyen anyaggal foglalkozol, és van kihez fordulni. De természetesen befolyásolja azt is, ha nem vagy szimpatikus annak a mesternek, meg neked nem szimpatikus, nem jó a viszony, akkor valószínű, hogy azzal az anyaggal kevesebbet fogsz foglalkozni, vagy pedig a műtermedben,

---

Itt már disznózsír, székre kelve, annyi, annyi minden történt már a művészettörténetben, hogy sokkal izgalmasabb.

és nem az adott műhelyben, vagy megkerülöd az egészet. De sok mindennel lehet ott foglalkozni. Nekem a szobrászatban pont ez, ami a legfontosabb, szóval, ha itt Magyarországon megkérdezel valakit, hogy mit csinál egy szobrász, akkor az azt fogja mondani, hogy figurát, meg farag, és ennyi. És a szobrászat nagyon régóta már nem csak erről szól. Itt már disznózsír, székre kelve, annyi, annyi minden történt már a művészettörténetben, hogy sokkal izgalmasabb. Jó, hogy az emberi téma az egy örök dolog, csak hát számomra az már nem egy kielégítő dolog, hogy figurákkal foglalkozzák. Sokkal izgalmasabb egy nem forma másoló, vagy forma utánzó művészet, mint egy forma alkotó művészet. Mondjuk olyan formát létrehozni, ami nincs a világon. Én is az absztrakt szobrokban is efelé mentem, de ott inkább ilyen organikus absztrakcióról van szó. Szóval növények, és a növényekre jellemző formák, vagy állatokra jellemző formák a növényben. Szóval sok minden ilyen kapcsolat, de csináltam geometrikus absztrakt faragott szobrokat is.

M.F. Köszönjük szépen.

JBM: Igazán nincs mit. Én köszönöm. Sziasztok.

(JBM:Fostam a szót...)

Ősi kiringiz (Dakota) bölcsességek!

Azt hiszem, felkötöm magam.....persze, csak ha minden kötél szakad.

Ha nem mész el mások temetésére, ők sem mennek el a tiédre.

Ölni tudnék egy Béke Nobel-díjért!

Jézus, ki vagy a mennyekben, ...én is kivagyok itt a földön!

Azok a nők, akik úgy gondolják, hogy a férfiakat a hasukon keresztül lehet megfogni, egy jó arasznyit tévednek!

A Biblia arra tanít, hogy szeresd felebarátodat. A Káma Szutra pedig megmagyarázza, ... hogyan.

Azt mondják, a férfiak állandóan a szexre gondolnak. Ez nem igaz, sokszor jut eszükbe a sör is.

Az italt elhagyni jó dolog..... sokkal rosszabb viszont, ha már nem emlékszel, hol hagytad el.

Ne köpködj a sivatagban! Még szükséged lehet rá.

Egyetlen atombomba tönkretelheti az egész napodat.

Hölgyeim! Ha már megkedvelték a koffeinmentes kávét és teát, a cukormentes kólát, a nikotinmentes cigarettát, ... akkor miért nem kedvelik az impotenseket?

Egy tetőablakot csináltattam a lakásomban.....a felettem lakók erre dühösekké lettek.

A nejem szerint túl kíváncsi vagyok. .... legalábbis folyton erről írogat a naplójában.

Már majdnem megvettem a "Pozitív gondolkodás előnyei" című könyvet, de aztán arra gondoltam, ugyan mire lenne jó?

Csak a hangom miatt nem lettem énekes.

A nők szeretik az egyszerű dolgokat az életben, így a férfiakat is.

A feleségemmel mindig fogjuk egymás kezét. Ha elengedem, rögtön vásárol valamit...

Csak a szülői értekezleten tudtam meg, hogy nincs is gyerekem.

Nem tudom, mit kezdenék a feleségem nélkül. De akkor is olyan jó rágondolni.

Zavard össze a világot: mosolyogj hétfőn!

Annak ellenére, hogy az élet drága, még mindig elég népszerű .